

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
TÜZEL KİŞİLER İÇİN BAŞVURU FORMU

Başvurucunun	
Unvanı	Memur Sendikaları Konfederasyonu MEMUR-SEN
Adresi	Zübeyde Hanım Mah. Sebze Bahçeleri Cad. No:86 Kat:17-18 Altındağ /ANKARA
Telefon No	0 (312) 230 09 72
Faks No	0 (312) 230 39 89
E-Posta	info@memursen.org.tr
Varsa Elektronik tebligat adresi	16926-29088-23161
Merkezi tüzel kişilik numarası	-
Yetkili kişi veya vekilinin	
Vatandaşlık Kimlik No	T.C. No: - - - - T.C. No: - - -
Adı-Soyadı	Sıdika AYDIN (Kadın Komisyonu Başkanı) Av. Ahmet GÜNENÇ (Avukat / Hukuk Müşaviri)
Unvanı	Genel Başkan - Avukat
Pasaport No-Kimlik No-Uyruğu (Yabancılar için)	-
Adresi	Zübeyde Hanım Mah. Sebze Bahçeleri Cad. No:86 Kat:18 Altındağ /ANKARA
Telefon No	0 (531) 399 86 98 – 0 (312) 230 09 72
Faks No	0 (312) 230 39 89
E-Posta	ahmetgunenc@memursen.org.tr
1. Hakkında başvuru yapılan idare/taf	
Prof. Dr. Bengi BAŞER (Medicana International) Medicana Kadıköy - Zühtüpaşa Mahallesi, Recep Peker Caddesi. No:11 Kadıköy/İstanbul	
2. İlgili idareye/tafafa başvuru tarihi, idarenin/tafrafın cevap tarihi ve varsa idarenin/tafrafın bununla ilgili bilgi ve belgeleri	
-	
3. Başvuru konusuna ilişkin daha önce görülp sonuçlandırılan veya görülmekte olan dava bulunup bulunmadığı	
İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'na Suç Duyurusu – 18.07.2023	
4. Başvuru konusu	
Paylaşmış olduğu twit ile dolayı Nefret ve Ayrımcılık Suçu ile Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama Suçunu işleyerek toplumda büyük bir infiale neden olan, inanca dayalı ayrımcılığı tetikleyen, insan haklarını çiğneyen Prof. Dr. Bengi BAŞER hakkında Kurul tarafından, insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlali yapıldığının tespiti ile suç duyurusunda bulunulmasına ilişkin başvuru.	

5. Talep

A- Şikâyet olunan Prof. Dr. Bengi BAŞER 17.07.2023 tarihinde attığı twit metni ile "Kadın isterse, yapar ve bu ülkenin Cumhuriyet kadını bu ülkenin başını her daim dik tutar! Yobaza inat!.." ifadelerine yer vermiş; bu ifadelerle birlikte tesettürlü kadınların dini kıyafetler giyinmiş bir erkeğin önünde set oluşturduğu; voleybolcu bir başka kadının ise bu topluluğu hedef alarak sert bir smaç attığı karikatürize bir görsel paylaşmıştır. Halk üzerinde infiale sebep olan ve çok ciddi eleştiriler alan bu paylaşım, eylemin suç niteliği taşıdığı da fark edilmiş olsa gerek, ertesi gün yine hesabın kullanıcısı tarafından kaldırılmıştır. (Ek- ilgili paylaşımın ekran görüntüsü)

B- A Milli Kadın Voleybol Takımımızın FIVB Milletler Ligi 2023 Şampiyonluğu Ülke olarak hep birlikte gurur duyup sevincini yaşamamız gereken çok önemli bir olay, tarihi bir başarıdır. Böyle bir atmosferde bile inançlı ve değerlerine bağlı bir milleti tasfiye, vesayeti takviye etmeyi amaçlayan 28 Şubat darbeci zihniyetinin dışa vurumu olan, halkı bölüp ayrıştıran, inanç hürriyetine tahammülü olmayan, tesettürü yobazlık gören, inancını yaşayan insanlara başarı ve gelişim hakkı tanımayan söz konusu şahsın tutumu; nefret suçuna, halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçuna, inanca dayalı ayrımcılığa neden olmuş olup söz konusu eylem insan haklarına, insan onuruna açık saldırı, ayrımcılık yasağına dair kesin ihlal kapsamında değerlendirilmelidir.

Türkiye'nin demokratikleşmede zirveye çıktığı, insan hak ve onurunu koruma konusunda büyük ilerleme kaydettiği, ayrımcılık uygulamalarına karşı toplumsal farkındalığın arttığı, nefrete dayalı söylemlere, kin ve düşmanlığa tahrike yönelik ifadelerle karşı gerek mevzuat gerek uygulama yönüyle her türlü eylemin sona ermesi yönünde toplumsal mutabakatın en üst düzeyde sağlandığı bir dönemde dini inanışa ve değerlere dayalı ötekileştirmeyi nefret, kin ve düşmanlıkla canlandırmaya dönük bu türden davranış ve fiiller toplumda büyük bir infiale neden olmaktadır.

Bugün, tesettürlü kadınlar da bilim, sanat, spor, teknoloji, ekonomi, siyaset gibi her alanda çok büyük başarılarla imza atarak Ülkemizi gururlandırmakta; çağın getirdiği ve gerektirdiği ulusal ve uluslararası tüm platformlarda inançlarından en ufak bir taviz bile vermeksizin zaferden zafere koşmaktadırlar. Üstelik bunu yaparken kimseyi dini değerlere bağlılığı veya değerlerden kopukluğu üzerinden ayrıştırmamakta; ötekileştirmemektedirler. Toplumsal barış ve birlikte yaşam kültürünü özümsemiş bireyler olarak yaşanan hadise insan hak ve özgürlükleri konusunda geçmiş mücadelelerle dolu olan Konfederasyon yöneticilerimizi, üyelerimizi, Genel Başkanımız Sayın Ali YALÇIN'ı ve "Güçlü Kadın Güçlü Toplum" mottosuyla gününü gecesine katarak çalışan-üreten Kadınlar Komisyonu Başkanımız Sayın Sıdıka AYDIN'ı, Komisyon mensuplarımızı derinden üzmüştür. Toplumun değer ve inançları üzerinden halkın kin ve düşmanlığa tahrikini, nefret ve ayrımcılığa sürüklenmesini asla kabullenmiyor; gurur verici olayların nifak tohumu gibi saçılmasını üzüntüyle karşılıyor.

C- Nefret söylemlerinin arttığı ve daha çabuk yayılabildiği günümüzde, nefret, hoşgörüsüzlük ve ayrımcılık sebebiyle dini gerekliliklerini yerine getiren inançlı insanlara karşı haksız, kin ve düşmanlık niteliğinde ifadeler kullanarak hesaplaşma sevdasına düşen, geçmiş dönem uygulamalarını çağrıştıran şikâyet olunan kişinin ifade ve davranışları; toplumsal barışı zedelemeyi, nefret suçlarına, halkı kin ve düşmanlığa

tahrik suçlarına yönelik fiillere azmettirmeyi daha geniş bir çerçeveye ayırmacılık yasağını yok sayıp ötekileştirmeyi makul göstermeyi hedefleyen bir yaklaşımın tezahürüdür.

D- Anayasanın eşitlik ilkesini, Avrupa Güvenlik Şartını ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı kararlarını, Birleşmiş Milletler Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesini, Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesini, BM Din veya İnanca Dayanan Her Türlü Hoşgörüsüzlüğün ve Ayrımcılığın Tasfiye Edilmesine Dair Bildiriyi ihlal eden bu haksız ifadeler aynı zamanda Türk Ceza Kanunu'nda tanımlı nefret ve ayrımcılık suçu ile halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşığılama suçunu oluşturmaktadır. Şöyle ki;

Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinde; "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." hükmü amirdir.

Nefret suçları, güvenlik konusu ile ilişkili olduğu için Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı nefret suçları üzerinde ayrıntılı çalışmalar yapıp, raporlar yayınlamaktadır. Türkiye'nin imzalayıcıları arasında yer aldığı Avrupa Sosyal Şartı ve kurucu üyesi olduğu Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın kararlarında nefret suçu; "mağdurun, mülkün yada işlenen bir suçun hedefinin, gerçek ve hissedilen ırk, ulusal yada etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel yada fiziksel engellilik diğer benzer faktörlere dayalı olarak benzer özellik taşıyan bir grupla gerçek veya öyle algılanan bir bağı, bağlılığı, aidiyeti, desteği yada üyeliği nedeniyle seçildiği kişilere veya mala karşı suçları da kapsayacak şekilde işlenen her türlü suç" şeklinde tanımlanmıştır.

Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesi 2'nci maddesinde; "Bu sözleşmeye taraf her devlet, bu sözleşmede tanınan hakları ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya diğer bir fikir, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğum veya diğer bir statü gibi herhangi bir nedenle ayrımcılık yapılmaksızın, kendi toprakları üzerinde bulunan ve egemenlik yetkisine tabi olan bütün bireyler için güvence altına almayı ve haklara saygı göstermeyi taahhüt eder" ifadesiyle ayrımcılık yasağını tanımıştır. Bu madde de açıkça nefret söylemini yasaklamaktadır.

Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesinin 2'nci maddesi ayrımcılık yasağını içermektedir. Bu maddeye göre, Sözleşmeye taraf olan devletler, Sözleşmede beyan edilen hakların ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya diğer bir fikir, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet, doğum gibi herhangi bir statüye göre ayrımcılık yapılmaksızın kullanılmasını güvence altına almayı taahhüt ederler.

Birleşmiş Milletler Din veya İnanca Dayanan Her Türlü Hoşgörüsüzlüğün ve Ayrımcılığın Tasfiye Edilmesine Dair Bildirininin 1'inci maddesinde düşünce, din ve vicdan hürriyetine yer verdikten sonra 2'nci maddesi ayrımcılık yasağını, 3'üncü maddesi din veya inanca dayalı ayrımcılığın anlamını, 4'üncü madde de din veya inanca dayalı ayrımcılığı önleme ve tasfiye etme yükümlülüğünü düzenlemiştir.

Öte yandan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Nefret ve ayrımcılık" başlıklı 122'nci maddesinde; "(1) Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle; a) Bir kişiye kamuya arz edilmiş olan bir taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya kiraya verilmesini, b) Bir kişinin kamuya arz edilmiş belli bir hizmetten yararlanmasını, c) Bir kişinin işe alınmasını, d) Bir kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasını, engelleyen kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükmü yer almaktadır.

Bununla birlikte "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama" başlıklı 216'ncı maddesinde; "(1) Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (3) Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılayan kişi, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması halinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükmüne yer verilmiştir.

Halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu, TCK'da düzenlendiği yer itibariyle, kamu düzenine karşı işlenebilen suçlardandır. Kamu düzeni, toplumun maddi ve dış düzenidir ve toplumun huzur, güvenlik ve barış içerisinde yaşaması hali demektir. Şüpheli, haksız, nefret ve kin dolu ifadesiyle toplumun huzurunu ve barışını bozmaya yönelik bilinçli ve kasıtlı bir eylem içerisindedir.

E- Görüldüğü üzere şikâyet olunan tarafından; 17.07.2023 tarihinde atılan twit metninde "Kadın isterse, yapar ve bu ülkenin Cumhuriyet kadını bu ülkenin başını her daim dik tutar! Yobaza inat!.." ifadelerine yer verilmesi ve bu ifadelerle birlikte tesettürlü kadınların dini kıyafetler giyinmiş bir erkeğin önünde set oluşturduğu, voleybolcu bir başka kadının ise topluluğu hedef alarak sert bir smaç attığı karikatürize görselin paylaşılması bir taraftan nefret ve ayrımcılık suçu ile halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama suçunu oluşturmakta, diğer taraftan inanca dayalı ayrımcılığı körüklemekte ve değerlerine, inancına uygun olarak yaşamaya çalışan kişilere karşı dünya görüşleri ve kişisel tercihleri nedeniyle bir kin ve nefret dolu ötekileştirmeye yol açmaktadır.

Bu kapsamda Türkiye'nin birçok alanda ortaya koyduğu değişim, dönüşüm ve yenilenme çabasının akamete uğratılması sonucunu hedefleyen her çabayı, hazırlığı, fiili ve söylemi milletin iradesiyle tarihin çöp sepetine gönderilen, 28 Şubat benzeri bir ara sürecin hayat bulması çabasına katkı olarak görülmesi gerektiğine inanıyoruz.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, hakkında başvuruda bulunulan Prof. Dr. Bengi BAŞER hakkında Kurul tarafından, insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlali yapıldığının tespiti ile suç duyurusunda bulunulması talebimizi arz ederiz.

18.07.2023

Av. Ahmet GÜNENÇ